

Bir Kümelenme Başlangıcı: Çarşamba Mesleki Eğitim ve Belgelendirme Merkezi

**Çarşamba
Mesleki Eğitim Ve
Bелgelendirme Merkezi**

KÜMELENME

Kümelenme, belirli bir coğrafi bölgede, belirli bir sektördeki değer zincirinde yer alan firmaların ve destekleyici kurumların ortak akıl ile belirledikleri hedeflere ulaşmak için yaptıkları sürdürülebilir örgütlü faaliyetlerdir.

Kümeler dağıtım kanallarına ve üreticilere kadar uzanabilir. Üniversiteler, düşünce kuruluşları, mesleki eğitim kurumları, teknik destek sağlayan kamu kurumları, ambalaj üreticileri ve hatta bankalar ile özel kuruluşlar da iş kümelerinin aktörleri arasında yer alır.

Kümelenmenin temel özellikleri; yakınlık, ağ oluşturma, uzmanlaşma, paylaşma, rekabet öncesi işbirliğidir. Kümenin parçası olan işletme, tek başına hareket eden işletmelerden daha hızlı büyür, çünkü küme, işletmenin en iyi yaptığı işe odaklanmasını kolaylaştırır.

İyi bir kümelenme çalışması; firmaların üretebilme, satabilme ve yenileyebilme kabiliyetlerini artırırken aynı zamanda söz konusu kabiliyetleri artırıcı altyapı projelerinin de hayata geçmesini sağlar. Kümelenme projelerinin ilk basamağı, odaklanacak sektörün rekabetçilik düzeyinin belirlenmesidir. Bu aşama, sektörün güçlü ve zayıf yanlarının rekabet bağlamında ortaya konulmasını ve projenin gelecek aşamalarının nasıl şekilleneceğini de ortaya koyar.

Kümelenmenin Faydaları Nelerdir?

- Ölçek büyüdüğü için maliyetlerin düşürülmesini sağlar.
- İşgücü ve ürün kalitesi, verimlilik ve istihdamı artırır.
- Araştırma Geliştirme, pazarlama ve finansal kaynaklara ulaşım gibi desteklerle kaynakların etkin kullanımını sağlar.
- Yerel ortak gereksinim ve menfaatler için çalışmasını sağlar.
- Bölge ekonomisini güçlendirir.
- Bölgeyi yeni yatırımlar için cazibe alanı haline getirir.
- Üniversite- tarım- sanayi işbirliğini destekleyerek Araştırma-Geliştirme ve yenilik çalışmalarını güçlendirir.
- Firmaların ihracat ve satışlarının artırılmasını sağlar.

Çarşamba Mesleki Eğitim Merkezi Projesi

Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler İçin İşgücü Piyasası Destek Programı İçin Hibe Programı (Neet Pro) programına Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası & Ticaret Borsası Bölgesel Kalkınma Proje Ofisi aracılığı ile hazırlanan ve tamamı sanayici iş insanlarının ihtiyacına cevap verebilecek kalifiye personel eğitimi ve belgelendirmesi sağlayacak olan projemiz kapsamında bir merkez kurulması planlanmaktadır.

Başvurusu gerçekleştirilen hibe programının genel hedefi: ülkemizdeki mevcut işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun olarak; Ne İstihdamda Ne Eğitimde Olan Gençlerin (NEET) istihdamının artırılmasıdır. Özel hedefi ise Kapsayıcı ve bütüncül aktif işgücü piyasası tedbirlerinin uygulanması yoluyla NEET'lerin işgücüne katılımının ve istihdam edilebilirliğinin artırılmasıdır.

Bu kapsamda gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda ve üyelerin ihtiyaçlarının belirlendiği çalışmalar sonucunda

1. Çarşamba Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
2. Çarşamba Kaymakamlığı
3. Çarşamba Belediyesi
4. Salıpazarı Belediyesi,
5. Ayvacık Belediyesi,
6. İŞKUR Çarşamba Hizmet Merkezi,
7. Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü gibi kurumlarla görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Çalışmalara katkı olarak İŞKUR bölge raporları, OKA İl ve İlçe Raporları, 11. Kalkınma Planı, imalatçı işadamları ile yapılan görüşmeler kaynak sağlamıştır.

Bu kapsamda;

2023 yılı içerisinde yatırımı tamamlanacak olan Organize sanayi bölgesi için nitelikli personel yetiştirmek, İlçeye nitelikleri yeterli mesleki eğitim merkezi kazandırmak, Samsun ili Çarşamba, Salıpazarı ve Ayvacık ilçelerinde 15-29 yaş aralığında bulunan 75 gencin sosyal, ekonomik yönden iyileştirilmesi, İstihdama katılımının sağlanması, Bölge firmalarının ihtiyaçlarına cevap verebilir konuma getirilmesi, Üretime doğrudan etki edebilmesinin sağlanması, Girişimciliğe teşvik edilmesi, Sosyal girişimcilik farkındalığının oluşturulması, Özel İştirakçi şirketler aracılığıyla NEET'lere staj imkanı ve NEET'lere daha fazla işbaşı eğitimler düzenlemeleri ile onları istihdam etmeleri, NEET'lere işgücü piyasasındaki her türlü fırsatları sağlamaları beklenmektedir.

Samsun Çarşamba, Salıpazarı ve Ayvacık ilçelerinde yaşayan 15-29 yaş aralığında ne eğitimde ne de istihdamda yer alan ve dezavantajlı bölgede yaşayan 75 genç ana hedef grubumuzdur. Hedef grubumuz

seçilirken cinsiyet eşitliği göz önünde bulundurulmuş, ayrıca dezavantajlı gruplar ve bölgeler için tasarlanmıştır. Bölgede mesleki eğitim merkezi ve liselerinin makine ekipman ve atölye alt yapılarının yetersiz olduğu, eğitim alan bireylerin mesleklerine hakim olmadan mezun olduğu ilgili kurumlar tarafından dile getirilmiştir. Bu nedenle hem istihdam edecek firmalar hemde istihdamı sağlanacak kişiler hedef grubumuzdur. Ayrıca Mesleki Eğitimin önemine dikkat çekmek için gerçekleştirilen toplantı ve etkinliklere 500 kişinin katılarak toplamda 575 kişinin doğrudan hedef grubumuz içerisinde yer alması sağlanacaktır.

Başvuru Sahibi ve Eş başvuran kuruluşun 1330 üyesi ve çalışanları ile Özkrom Hidrolik Makine Kalıp Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş. ile Çarşan Treylar Sanayi Ticaret Limited Şirketi ve eğitimi gerçekleştirilecek olan 75 kişi ve ailesinin, istihdamını sağlayacak kurumların, bölge halkının tamamı projemizin nihai faydalanıcısıdır. Düzenlenen tüm toplantı ve etkinliklere katılan kişi, kamu kurum ve kuruluşları, Sivil Toplum Örgütü ve işletmelerin toplam sayısı en az 2150 kişidir. Bölgedeki sanayici işletmeler ile dış ticaret alanında faaliyet gösteren işletmeler program kapsamında eğitilen kişileri istihdam ederek bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

1. NEET'ler İŞKUR veritabanına kayıt edilecektir.
2. İŞKUR Meslek Danışmanları ve işletme yöneticilerinin aracılığı ile katılımcılar belirlenecektir.
3. NEET'lerin çalışma ortamlarını görmeleri için örnek işletme gezisi gerçekleştirilerek, işte çalışan kişilerle diyalog kurlmaları sağlanacaktır.
4. 45 kişiden oluşan birinci gruba sanayiye yönelik (Oto boya, gazaltı kaynakçılığı, freze torna, montaj) eğitimleri verilecektir. Eğitim sonunda MEB belgesi almaya hak kazanacaklardır. Yine sanayide ihtiyaç duyulan ve zorunlu olan MYK belgesi ile belgelendirileceklerdir.
5. Eğitimler esnasında yapılan her kullanışlı yapının sokak hayvanları için kulübe, su ve yemek kabı gibi kaplara dönüştürülmesi sağlanarak sosyal fayda sağlanacaktır.
6. 30 kişiden oluşan ikinci gruba dış ticaret ve grafik tasarım eğitimleri verilecektir. Eğitim sonunda MEB belgesi almaya hak kazanacaklardır
7. Tüm katılımcıların kişisel gelişimlerini sağlamak ve özgüvenlerini artırmak için iletişim eğitimleri ile kurumsallığı geliştirici 10 eğitimler mesleki eğitim modülü olarak verilecektir.
8. Katılımcıların girişimciliğini artırmak için KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi almaları sağlanacaktır.
9. Katılımcılardan tiyatro kulübü kurularak gösteri hazırlığı yapmaları sağlanacaktır.
10. Eğitimler sonunda tüm katılımcılara Çarşamba İŞKUR Hizmet Merkezi ile birlikte Bireysel Eylem Planı Hazırlanacaktır.
11. Katılımcılardan en az 10 tanesine İş Arama Ödeneği (JSA-İAÖ) ile iş arama imkanı sunulacaktır.
12. Katılımcıların iş hayatına adaptasyonunu sağlamak için bölge işletme yöneticilerinden mentörlük desteği almaları sağlanacaktır. (Katılımcı – Yönetici Mentör Programı)

13. Görünürlük kapsamında açılış, kapanış organizasyonu, işletme ziyaretleri, tiyatro gösterilerinde AB desteğine dikkat edilerek bölge yönetiminin de projeden haberdar olması sağlanacaktır.

14. Programa katılan tüm katılımcılar için İlçe Tarım Müdürlüğü ile proje adına ait ağaçlandırma bölgesi yapılacaktır.

15. Aktif Sosyal Medya Kampanyaları ile NEET'lerin hikayelerinin paylaşılması,

16. Bölgedeki NEET'lere yönelik İŞKUR desteği ile mevcut durum raporu hazırlanacaktır.

İş gücü ve sermaye odaklı ekonomiden bilgiye dayalı ekonomiye geçilmesiyle birlikte beşeri sermayenin gelişimi bölgelerin rekabet gücünü harekete geçiren en temel unsurlardan biri

olarak görülmeye başlamıştır. Ekonominin yapısındaki bu dönüşümle birlikte bireylerin, çağın ihtiyaçları doğrultusunda bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması, sürdürülebilir sosyal ve ekonomik gelişmenin kaynağı olarak görülmektedir. İş gücü piyasasına vasıflı bireyler yetiştirmek ve istihdamda var olan iş

gücünün beceri ve yetkinliklerinin artırılması konusunda mesleki eğitim kilit noktalardan birini oluşturmaktadır. Yine 10. Kalkınma Planında iş ve işe odaklı eğitim ile ilgili olarak iş yaşamının gerektirdiği beceri ve yetkinliklerin kazandırılması, girişimcilik kültürünün benimsenmesi, mesleki ve teknik eğitimde okul-işletme ilişkisinin orta ve uzun vadeli sektör yaklaşımlarını dikkate alacak şekilde güçlendirilmesi yoluyla artırılacağı öngörülmektedir. Buradan hareketle ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin bilgiye dayalı ekonomiye geçişinin sağlanması önem arz etmektedir. Bu kapsamda TÜİK Samsun Bölge Müdürlüğü tarafından 'İstatistiklerle gençlik, Samsun 2019' konulu bir basın duyurusunda Samsun nüfusunun yüzde 15'ini oluşturan 202 bin 756 kişi 15 - 24 yaş grubundaki genç nüfusunun oluşturduğu bilinmektedir. Samsun bu oran ile genç nüfus oranının en yüksek olduğu iller arasında 51. sırada yer almaktadır. 2019 yılı ADNKS sonuçlarına göre 18 - 24 yaş grubunda Samsun'da ikamet eden 144 bin 392 gencin yüzde 4,2'sine denk gelen 6 bin 112 kişi başka bir ile üniversite okumaya gitmiştir. İlin nüfusa göre en büyük 4. İlçesi olan Çarşamba; Salıpazarı ve Ayvacık dahil edildiğinde il geneli için yapılan açıklamayla uyumlu hareket ettiği görülmektedir. 2018 yılı Kalkınma Ajansının 2013 verilerine göre

hazırlamış olduğu ilçe raporlarında Çarşamba ilçesinde çalışanların %84'ü hizmetler sektöründe, %14,5'i imalat sanayinde çalışmaktadır. SGK'ya kayıtlı işyeri sayısı 1640 olup bunlardan 217'si imalat sanayinde faaliyet göstermektedir. Salıpazarı ilçesinde ise sanayi sitesi gibi özel sanayi-imalat bölgesi bulunmamaktadır. Küçük düzeyde ve daha ziyade tarım

aletlerinin tamir ve bakımı konusunda hizmet veren atölyeler mevcuttur. Ayvacık İlçesinde de sanayi bölgesi bulunmamaktadır. Projenin uygulanacağı bölgede üniversite mezunu gençlerin ilçelerde iş bulmadığı, imkanı olanların farklı şehirlerde işe yerleştiği görülmüştür. Bu da ilçelerin okuyan nüfusunu yönlendiremediğini göstermektedir. Diğer yandan nitelikli işçi ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda daha çok sanayiye yönelik ara eleman ihtiyacı olduğu, grafik tasarım ve dış ticaret uzmanına da oldukça fazla ihtiyaç duydukları görülmektedir.

Bu kapsamda 2018 yılında Çarşamba bölgesinde kurulan Organize Sanayi Bölge müdürlüğüne yapılan yatırımcı ve iş alanları incelendiğinde kaynak, montaj, boya, torna freze elemanı ihtiyacı olduğu görülmektedir. Yine bölgede tarımsal ürünlerin yoğun bir şekilde yer almasından dolayı dış ticaret

uzmanlarına ihtiyaç duyduğu ve bu ihtiyaca cevap veren nitelikli kişi bulamadıkları, dışarıdan hizmet almayı tercih etmek zorunda kaldıkları görülmüştür. Bu sebeple ilçelerin ihtiyacını karşılayacak işe alım garantisinin de bulunduğu alanların tercih edilmesi projenin başlangıç noktası olmuştur. Ticaret ve sanayi odası ve ticaret borsası üye işletmelerle yapılan anketler sonucunda staj, işe alım garantisi veren işletmelerin ihtiyaçları belirlenerek mesleki eğitim merkezi kurgulanmıştır.